

[Holstein.]

denne Foranstaltning, ligger simpelt hen deri, at de har samme Interesse og Forstaaelse for den jævne Befolkning i Københavns Forstæder, medens denne Befolkning jo ikke betragtes som vedkommende Venstre og heller ikke afvinder Venstre nogen nævneværdig Interesse, af hvilken Grund Venstre ikke vil være med til at slutte et Forlig om en saadan Lovforanstaltning. Og paa lignende Maade gaar det jo ogsaa paa andre Omraader, det er i Virkeligheden ogsaa gaaet saaledes med Lovforslaget om Statens Bygningsvæsen; nu er Venstre ved at gaa med til dette Lovforslag, men det har jo kostet Kneb, og der har været ydet passiv Modstand, inden man er naaet dertil. At de Konservative er gaaet med, formoder jeg hidrører fra, at det konservative Parti har en Forstaaelse af Betydningen af Centralisering af den øverste Statsmyndighed, som i ikke ringe Grad fattes det liberale Venstreparti. Dette synes mig ogsaa at faa et saa slaaende Udtryk i Lovforslaget om Vejfonden, hvor der jo fra konservativ Side, saaledes som det nu er udformet, straks var Tilslutning til Planen om, at Staten skulde paatage sig en betydningsfuld Opgave paa dette Omraade. Det hidrører, saa vidt jeg kan se, simpelt hen derfra, at for en konservativ Opfattelse betyder Statskoncentration i Administrationen meget paa Omraader, hvor Venstre af gammel Vane og Tradition, skønt Forholdene ikke længere er de samme, som den Gang de liberale Institutioner skabtes, ikke kan give Tilslutning, fordi Venstre vedbliver at hænge sig i de gamle Former for lokalkommunalt Selvstyre og Lokalforvaltning, Former, som ikke mindst paa et Omraade som Vejvæsenet, efterhaanden som Kommunikationsmidlerne og Teknikken paa Kommunikationsomraadet forandres, simpelt hen i Længden ikke lader sig opretholde.

Paa lignende Maade er det jo gaaet paa det socialpolitiske Omraade. Ogsaa her vil jeg dog antage, at selv det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, som ellers talte saa ringeagtende om de Konservative, vil indrømme, at der har været mere Velvillie og mere Forstaaelse hos det konservative Parti end hos Venstre. Det var jo en meget skarp og meget højtstilende Attak, som den ærede Ordfører for Venstre, Hr. Madsen-Mygdal, rettede mod den højtærede Regerings Socialpolitik, saaledes som den hidtil har faaet Udtryk. Jeg ser ikke rettere end, at det ærede Medlem skød langt over Maalet, og at skyde over Maalet plejer ikke at være en Styrkelse i Politik.

Det ærede Medlem er saa stolt — man roser jo altid sit eget, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Christmas Møller) sagde — er saa stolt over og tilfreds med sit sociale Nedskeringsværk, og dog tror jeg, at det store Flertal i denne Sal, ogsaa i det konservative Folkeparti — og mon ikke ogsaa de fleste Venstremænd i deres stille Sind — er enige om, at Aarsagen til Venstres Valgnederlag i Foraaret var Venstres sociale Neskæringspolitik, den Form, den havde, og den Maade, hvorpaa denne Politik førtes ud i Livet, selvfølgelig forstærket og suppleret af Socialdemokratiets overordentlig hensynsløse Agitation mod denne Politik og i mange Tilfælde ganske misvisende Karakteristik deraf, det skal jeg villig indrømme. Men netop fordi jeg fra første Færd, da det nye borgerlige Ministerium overtog Magten i 1927, var fuldstændig klar over, hvad de Planer, man fra Venstres Side havde ventileret i Valgkampagnen og umiddelbart forinden, vilde komme til at betyde, rent politisk, spurgte jeg straks, da vi fik disse Lovforslag til Behandling, den højtærede daværende Statsminister — det første, vi fik til Behandling, var Arbejdsløshedslovforslaget —, hvad Meningen var, om disse Love skulde betragtes som et Ultimatum fra Regeringen, at tage eller lade ligge, om det med andre Ord var et Kabinetsspørgsmaal overfor det konservative Folkeparti, eller om det blot var et Forhandlingsgrundlag, som baade i Henseende til Form og Indhold væsentligt kunde modificeres, naar blot Endemaålet naaedes: en meget betydelig finansiel Nedsækering. Jeg fik nærmest det Svar — det var ikke klart, men det var vel nærmest dette —, at det var et Ultimatum. Der blev i hvert Fald svaret, at der selvfølgelig kunde ændres i Detailler, men i det store og hele maatte det tages saaledes, som det var udformet af den højtærede Regering. Jeg svarede dertil, at det i den Form og med det Indhold, som det havde, forekom mig at være en brutal og lidet velbetænkt Anvendelse af Faldøksten, medens det var langt mere paakrævet at anvende en Billedhuggermejsel ved Behandlingen af det mest ømtaalelige af alle Lovgivningsomraader, tilmed en Lovgivning, som i den Skikkelse, den havde indtil da, var Venstres Værk — lad os ikke glemme det — og et Værk, som Venstres tidligere Regeringer altid i høje Toner havde rost sig af og havde lovprist som Vidnesbyrd om Venstres sociale Interesse og Forstaaelse.

Da det ærede Medlem Hr. Hedelund er gaaet saa langt tilbage som til 1920, vil jeg